

DATOS IDENTIFICATIVOS

Traballo de Fin de Grao

Materia	Traballo de Fin de Grao			
Código	V01G400V01991			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Fernández Salgado, Xosé Antonio			
Profesorado	Fernández Salgado, Xosé Antonio			
Correo-e	xsalgado@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	O Traballo de Fin de Grao consistirá na realización e defensa por parte dos e das estudantes dun traballo tutelado no que, baixo a dirección dun titor ou titora, se apliquen e desenvolvan de forma integrada os contidos formativos e as competencias asociadas ao título de Graduado en Ciencias da linguaxe e Estudos literarios. Xa que é un requisito para a graduación, debe entenderse como unha oportunidade de aprendizaxe que ilusione antes que coma un mero trámite.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B3	Capacidade do estudantado no manexo das novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao campo dos estudos lingüísticos e literarios.
B4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
B5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
B6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
B8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
B9	Posuír as habelencias de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.

- B10 Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
-
- C1 Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
-
- C2 Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
-
- C3 Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
-
- C4 Coñecemento básico da lingua latina e a súa cultura.
-
- C5 Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
-
- C6 Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
-
- C7 Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
-
- C8 Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
-
- C9 Coñecemento de retórica e estilística.
-
- C10 Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
-
- C11 Coñecemento da evolución histórica interna e externa do español.
-
- C12 Coñecemento da evolución histórica interna e externa do galego.
-
- C13 Coñecemento da situación sociolingüística da lingua galega/española.
-
- C14 Coñecemento teóricos e metodolóxicos para o ensino da lingua materna.
-
- C15 Coñecemento das repercusións lingüísticas e interculturais do contacto de linguas.
-
- C16 Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
-
- C17 Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.
-
- C18 Capacidade para localizar, utilizar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e Internet.
-
- C19 Capacidade para avaliar críticamente a bibliografía consultada e encadrala nunha perspectiva teórica.
-
- C20 Coñecemento teórico e práctico dos dicionarios do español/galego/portugués nos seus diferentes formatos.
-
- C21 Coñecemento teórico e práctico da fonética e da fonoloxía do galego, español e portugués.
-
- C22 Coñecemento da situación sociolingüística da lingua portuguesa.
-
- D1 Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
-
- D2 Comunicación oral e escrita na lingua materna.
-
- D3 Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
-
- D4 Capacidade para adaptarse a novas situacións.
-
- D5 Capacidade de xerar novas ideas.
-
- D6 Capacidade de xestionar a información.
-
- D7 Apreciación da diversidade e a multiculturalidade.
-
- D8 Habilidade para traballar de forma autónoma.
-
- D9 Capacidade crítica e de autocrítica.
-
- D10 Capacidade de análise e síntese.
-
- D11 Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
-
- D12 Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.
-

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

- Ser capaces de redactar un traballo, baseado nos coñecementos adquiridos no grao, cunha base teórica e metodolóxica.	A1	B1	C1	D1
	A1	B2	C2	D2
	A2	B3	C2	D3
- Ser capaces de extraer conclusións dos resultados obtidos.	A3	B4	C3	D4
	A4	B5	C4	D5
- Saber adaptar o discurso escrito á situación académica, tanto no que respecta ao estilo, a estruturación e o uso de técnicas tipográficas.	A5	B6	C5	D6
		B7	C6	D7
		B8	C7	D8
- Saber adaptar o discurso oral á situación de defensa do traballo.		B9	C8	D9
		B10	C9	D9
			C9	D10
			C10	D11
			C11	D12
			C12	
			C13	
			C14	
			C15	
			C16	
			C17	
			C18	
			C19	
			C20	
			C21	
			C21	
			C22	
			C27	

Contidos

Tema

1. Contidos do grao	<p>Xa que o obxectivo do TFG é a avaliación das competencias do grao, o TFG pode versar sobre calquera dos contidos do grao, ou calquera aspecto relacionado con eles, aínda que non estea expresamente incluído en ningunha das materias.</p> <p>O tema específico do TFG deberá ser acordado entre a/o estudante e a persoa titora asignada.</p> <p>o TFG non ten que ser obrigatoriamente un traballo de investigación, pode ter un enfoque de carácter máis profesional (corrección de textos, asesoría lingüística, programación de actividades de normalización, edición de textos, etc.), didáctico (confección dunha unidade didáctica, etc.), creativo (ensaio, teatro, conto, etc.) ou calquera enfoque que permita ao discente amosar ter acadado as competencias do grao.</p>
2. Estructura	<p>A estrutura do traballo adaptarase á natureza do mesmo polo que será o titor/a quen aconselle en cada caso a estrutura máis adecuada ao tema do traballo.</p>

3. Pautas de redacción e presentación

Sen prexuízo do anterior, establécense os seguintes aspectos formais que todos os traballos, independentemente da súa natureza, deben levar:

0. Portada. Deberá ter os datos que seguen:

□ Grao Universitario en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios /
Facultade de Filoloxía e

Tradución / Universidade de Vigo (na parte superior dereita).

□ Título completo do TFG/Autoría (no centro);

□ Mes/ano de presentación (parte inferior).

Tendo en conta que o TFG é unha materia máis do grao, non é necesaria a mención do titor ou titora na portada do mesmo xeito que non aparece nos traballos de curso. No caso de que se desexa facer mención, farase no interior do traballo.

1. Resumo informativo de entre 200 e 250 palabras.

2. Índice paxinado.

3. Corpo do traballo. Estructura a determinar co titor/a do traballo.

4. Bibliografía. A variedade de traballos e áreas de coñecemento fai imposible impoñer un sistema único, recoméndanse o sistema APA e o sistema Chicago con nota completa, que poden cubrir tanto os estudos lingüísticos coma os literarios. En caso de non empregar ningún deles recoméndase empregar un sistema de citas e referencias estandarizado por cuestións pedagóxicas e de corrección (p.e. MLA, IEEE, Vancouver, etc.). En calquera caso e con independencia do sistema de referencia bibliográfica empregado, o alumnado debe amosar coherencia na súa aplicación.

5. Anexos.

Recoméndase que o TFG teña unha extensión entre 7000 a 9000 palabras (sen contar anexos) pero, dado a variada natureza dos posibles temas de traballo, a extensión terá que adaptarse ao tema escollido; ha de lembrarse que o TFG é unha materia de 6 créditos, unha extensión excesiva excedería as horas de traballo do alumnado e os obxectivos do TFG.

O TFG deberá ser entregado en PDF.

4. Defensa oral

De acordo co Regulamento do TFG vixente na Facultade de Filoloxía e Tradución, a defensa oral é obrigatoria. Constará dunha exposición por parte do/a autor/a do traballo (max. 10 minutos), seguida dos comentarios do tribunal unipersoal (max. 15 minutos), con breve resposta do/a autor/a.
*tribunal unipersonal: titor/a.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	5	135	140
Presentación	0.5	7.5	8
Actividades introdutorias	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	O/A estudante desenvolve un traballo orixinal sobre os contidos do Grao baixo as directrices e supervisión do/a titor/a.
Presentación	Defensa oral, perante un tribunal unipersonal formado polo titor/a.
Actividades introdutorias	Exposición por parte do coordinador das bases teóricas e/ou directrices do traballo que o/a estudante ten que desenvolver.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Traballo tutelado	O/A estudante contará coa supervisión dun titor/a. Para a asignación de titores e titoras o estudantado deberá entregar, segundo o calendario fixado e a través da aplicación de SIGMA, a súa petición na que, en impresos formalizados, indicará o docente e as liñas de traballo que desexa por orde de preferencia; así, para a primeira liña de preferencia marcará 1, 2 para a seguinte e así sucesivamente. Unha vez recollidas todas as preferencias, a asignación farase por expediente académico, de maior a menor, procurando distribuír a carga de traballo entre o profesorado; así que, en primeiro lugar distribuirase un traballo por docente para, seguidamente, proceder a asignar un segundo ou terceiro traballo en caso de ser necesario. Esta forma de asignación busca que a liña de traballo asignada ao discente sexa a máis alta da lista de preferencias e a distribución equitativa da carga de traballo entre o profesorado na procura de mellorar a titorización.
Presentación	O/A estudante contará coa supervisión dun titor/a.
Actividades introductorias	Unha vez asignado o titor ou titora, o/a estudante reunirse con el ou ela para establecer o tema e o desenvolvemento do TFG.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
		A1	B1	C1	D1
Traballo tutelado	80	A1	B1	C1	D1
Valórase:		A2	B2	C2	D2
A calidade técnica do traballo, fundamentación teórica, proposta metodolóxica e capacidade crítica (60%).		A3	B3	C3	D3
A presentación escrita, especialmente a corrección formal e a adecuación aos estándares descritos nesta guía (20%).		A4	B4	C4	D4
		A5	B5	C5	D5
			B6	C6	D6
			B7	C7	D7
			B8	C8	D8
			B9	C9	D9
			B10	C10	D10
				C11	D11
				C12	D12
				C13	
				C14	
				C15	
				C16	
				C17	
				C18	
				C19	
				C20	
				C21	
				C22	
Presentación	20	A4	B4	C9	D2
Valorarase especialmente a habilidade e o dominio da linguaxe verbal e a capacidade de síntese.			B8	C17	D4
					D6
					D10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para a avaliación seguirase o disposto no *Regulamento do Traballo Fin de Grao* da Facultade de Filoloxía e Tradución.

A matrícula do traballo de fin de grao dá dereito a dúas oportunidades de avaliación nun mesmo curso académico, sempre que se cumpran os requisitos para a súa defensa recollidos no Regulamento do TFG. En caso de non superar a materia nese curso, poderá solicitar un adiamento da avaliación no seguinte curso académico.

O TFG ha de ser supervisado pola persoa titora asignada ao estudante. Para que o/a alumno/a poida realizar a solicitude de defensa debe contar coa autorización favorable do seu titor/a. Todos os procesos administrativos referentes ó TFG deberán facerse a través do aplicativo habilitado para a xestión de TFGs en SIGMA. Recoméndase estar atento ó calendario oficial do TFG, para calquera das convocatorias, aprobado pola Facultade de Filoloxía e Tradución e que figura na web da FFT.

O procedemento será o seguinte:

1. O/A estudante deberá solicitar a defensa para o período de xuño ou xullo (no prazo fixado) a través da aplicación de SIGMA.
2. Una vez que o/a estudante faga o seu trámite virtual, debe avisar ó titor/a.
3. O/A titor/a fai o seu trámite en SIGMA (no prazo fixado) e autoriza ou dá a súa conformidade á defensa do TFG.
4. O/A alumno/a debe subir o arquivo do seu TFG en PDF a SIGMA no prazo fixado, para que posteriormente o titor poida descargalo.

5. O/A titor/a comunica (no prazo fixado) a data, hora e lugar de celebración da defensa oral do TFG á Secretaría de Decanato. Hai un documento modelo de convocatoria no espazo do MOOVI do TFG.
6. A data de defensa do TFG farase publica a través do espazo do MOOVI do TFG.
7. O/A titor/a debe subir a SIGMA a acta de actuación do tribunal unipersonal (e de ser necesarios os informes complementarios) no prazo fixado. O Modelo de Acta de Cualificación do TFG e o Informe Complementario do TFG unipersonal estarán dispoñibles no espazo do MOOVI do TFG.
8. O/A titor/a debe cubrir as actas en SIGMA. En caso de que a proposta sexa de MH, o/a titor/a non pode cerrar as actas ata que non estean todas as notas e se poida decidir. Ademais deberá achegar un informe xustificativo da MH.
9. No espazo do MOOVI do TFG hai guías para o estudiantado e profesorado e información máis detallada sobre todo o proceso.

Coa finalidade de que a persoa titora poida realizar o seu labor de supervisión e seguimento do TFG, compatibilizándoa con obrigacións académicas (e o estudante poida efectuar, no seu caso, as correccións pertinentes, compatibilizándoas tamén con outras tarefas académicas), o titor/para pode acordar co estudante tutorizado un calendario de entregas parciais e final do traballo.

Salvo que o titor lle dea outras indicacións ao estudante, este deberá entregar ao seu titor/a un borrador do traballo completo con polo menos quince días naturais de antelación á data de inicio da solicitude do prazo de defensa. A persoa titora responderá ó estudante coas observacións e correccións oportunas nun prazo común de 7 días naturais, sen prexuízo de que poida acordar co/a alumno/a un prazo maior por motivos xustificados de sobrecarga de traballo ou outras circunstancias razoables concorrente.

O seguimento dunhas normas éticas considérase básico na elaboración do TFG. En particular, o respecto polo recoñecemento da autoría allea. Así, **calquera plaxio** identificado será motivo de suspenso do TFG. Entenderase por plaxio calquera reprodución literal presentada como propia dun texto alleo, independentemente da súa extensión ou calquera apropiación das ideas ou metodoloxía dun autor ou dunha autora que non se mencione nas referencias e, isto, sexa cal sexa a súa procedencia.

Os TFG poderán ser sometidos a avaliación do plaxio por medio de calquera dos programas antiplaxio existentes e os informes obtidos seren remitidos ao titor ou titora ou á comisión de avaliación correspondente para a súa consideración.

Recoméndase que o estudiantado visite a plataforma Moovi con regularidade. Os avisos e anuncios faranse mediante esta plataforma vía correo electrónico. É responsabilidade do/da estudante consultar os medios de comunicación establecidos.

Este documento constitúe soamente unhas indicacións e recomendacións sobre o TFG, o cal se rexe polo Regulamento do TFG da FFT.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BAELO ÁLVAREZ, M., **Guía práctica para redactar y exponer trabajos académicos: TFG, TFM y Tesis Doctoral.**, Tirant humanidades, 2018

BARTOLOMÉ PINA et al., **El trabajo de Fin de Grado: guía para estudiantes, docentes y agentes colaboradores**, McGraw Hill, 2013

CASSANY, D., **La cocina de la escritura**, Anagrama, 1995

GONZÁLEZ GARCÍA, Juan M. et al., **Cómo escribir un trabajo de fin de grado : Algunas experiencias y consejos prácticos**, Síntesis, 2014

MONTOLÍO, E. (dir.), **Manual práctico de escritura académica y profesional**, Ariel, 2018

NOVELLE LÓPEZ, Laura, **Elaboración de TFG, TFM e teses: Claves para o éxito**, Universidade de Vigo, 2022

REGUEIRO, Mª Luisa & Daniel M. SÁEZ RIVERA, **El español académico. Guía práctica para la elaboración de textos académicos**, 2^a, Arco/Libros, 2018

Bibliografía Complementaria

ECO, Umberto, **Cómo se hace una tesis. Técnicas y procedimientos de investigación, estudio y escritura**, Gedisa, 1983

LÁZARO CARRETER, Fernando, **Diccionario de términos filológicos**, Gredos,

ORNA, Elisabeth & Graham STEVENS, **Cómo usar la información en trabajos de investigación**, Gedisa, 2001

TRIGO ARANDA, Vicente, **Escribir y presentar trabajos en clase**, Prentice-Hall, 2002

Biblioteca da UVIGO, **Biblioguías. Lingua e literatura galega e española**,

---

Recomendacións